

WARSZAWA.— ROK I. Dnia 19. Lutego 1823.

K U R Y E R

О Л А П Л О Т Ы П І Є К Р Е Ц Ы .

C Z Y L I

DZIENNIK LITERATURZE, KUNSTOM, NOWOŚCIOM
i MODOM POŚWIĘCONY.

N^{er} 22. c

*Dziennik ten wychodzi w Składzie sztuk pięknych A. Brzeziny trzy razy na tydzień, to jest: w Poniedziałek, Środę i Sobotę z dołączeniem kwartalnie dwunastu rycin miedzi których jedna męzka. Prenumerata na 36 numerów, przyni-
muje się w Stolicy, w kwocie Złp: 15. na Prowincyi Złp: 18*

E K R A N.

P o w i e ś ć.

Kochany mężu, rzekła do mnie moja żona, są chwile w których niewidzisz jak tylko same straszdyła; uszło by to jeszcze gdy by paroxyzmy te, nie napadały Cię tak często, lecz wyznaj mi otwarcie za bardzo grzeszysz na karb mojej cierpliwości.”

„Lecz przyznaj sama, odpowiedziałem, że moje przywidzenia są bardzo naturalne. Żiak największą delikatnością uwiadomiam cię o tem co mi życie truie, tkliwie cię proszę o położenie końca mym troskom; obiecujesz wszelkiego w tym względzie dołożyć starania, i gdy w tey lubey nadziei wchodzę do twego pokoju, znajduie nienawistnego rywala przy twym boku; twa ręka w iego spoczywa.”

„A ty który z każdego kwiatka truciznę ssać musisz, spojrzawszy na to Bazyliżka wzrokiem, z przytłumioną wściekłością staiesz przy oknie. Wierz mi kochany Edwardzie; najnieznośniejszym jest niesprawiedliwe podejrzenie, które — na żadnem nawet nąydalszem podobieństwie nie wsparte — nie jest iak tylko dziełem twej wyobrazni; a czy chcesz wierzyć niemasz większego nieprzyjaciela miłości iest brak zaufania.”

„Brak zaufania, rzekłem z westchnieniem, moje iest bez granic tak iak i moja miłość lecz!”

— „Lecz.... teraz ani słowa więcej, — iesteśmy dzisiay na Bal do Woiewodziny proszeni, idę wszystko do moiego ubioru przygotować — Ale ale, na dwa mazurki zamówioną iestem od Kapitana, będziesz mógł zmieść ten widok?.....”

Zgłośnem śmiechem pobiegła do przyległego pokoju i zostawiła mię mey boleści, którey ponimio szczerę chęci pozbyć się w żaden sposób nie mogłem.

Cztery lata spłynęły iak zostawałem w usługach Xięcia, dobrze mnie widziano, cały świat kłaniał mi się i byłem najszcześliwszym człowiekiem w całym Xięstwie.

Lecz wszystko na świecie nie trwałe, Xiążę zaczął bezzemnie iędzić na polowanie, moje projekta nie były wiecey iedyne, a ia uznałem Dworskie życie za bardzo nudne. Teschniłem za samotnością i szukałem iey na wsi. Dobra Pani L.... graniczyły z moimi, a ponieważ w samotności wypada być grzecznym, odwiedziłem moją sąsiadkę. Znalazłem ją przyjacielską, okolice iey wioski bardzo zajmujące, a iey Siostrzenicę posiadającą obydwa te przyzioty. Całe popołudnie spłynęło nam naksztat wesołey minuty, i wieczór dopiero zbliżający się przymusił mię do wrócenia do domu. Pani L.... prosiła mię abym raczył o niey nie zapominać — oczy piękney Zofii zdawały się potwierdzać żądanie Ciotki, a ia obiecawszy zadosyc uczynić ich prośbie wesoło wróciłem do domu — Od tey chwili życie wiejskie w nowę się dla mnie przybierało wdzięki. Las Sosnowy prowadzący do Pani L.... który zawsze dla mnie ponurym bydz się zdawał, miał teraz powaby których źródła znalazłem nie umiałem, te powaby sprawiły, iż codziennie tą drogą iędziłem. Nie długo każda chwilę w towarzystwie Zofii nie spędzoną uważałem za straconą, a po czterech tygodniach, moje ciche nstronie napełniono odgłosem radości wynikłey z przybycia do niego młodey męy małżonki.

Nie długo obumarły zielone pola, — wiatr jesienny pędził przed sobą poschnięte liście i przykra nadeszła zima. Jedźmy do Stolicy rzekłem w y lubey, która sama w pośród zwiędłey natury, iak róża wiosenna przy mym boku iasniała. — Niech twa młodość nie niknie w pośród ponurych murów iaych przodków, — niech świat pozna me szczęście i niech mi zazdrości.

Z uwielbieniem otoczył tłum wielbieli Zofią, gdy się w Stolicy pokazała, z spokojnością patrzałem iak się ubiegano za iey wzrokiem, gdyż często darzyła mię miłości spoyrzeniem, które nayeńsze nawet burze wypędzić z mego serca było w stanie; a kaźden wieczór wracał ia nazad w moje obięcia. — Lecz... moje szczęście nie miała bydz trwałem.

Los, czy też przeznaczenie wprowadziło w mój dom Kapitana Z.... Młody, ładny, i nadzwyczaj przyiemny, był ulubieńcem kobiet i postrachem wszystkich mężczyzu. Jego tysiączne talenta i przyzioty czyniły, że był wszędzie pożądanym gościem. — Jego przytomność ożywiała moje wieczory, — i ia sam z początku czolem się bydz szczególnym uczuciem ku niemu pociągnięty, lecz nie długo potem nie mogłem na niego patrzeć bez obawy. Wesoła Zofia smakowała w jego dowcipie, często godziny spływały mu przy iey boku, gdy tym czasem ia ledwo iednym słowem uczczony byłem. — Powszechna w téy mierze wieść iaka o Kapitanie chodziła, pomnożyła moje troski i zacząłem doprawdy bydz zazdrośnym. — Z*** śpiewał i grał wybornie, Zofia była miłośniczką muzyki, codzieln więc dawał sobie małe Koncerta którym ia przysłuchiwać się musiałem.

Nakoniec odważyłem się pomówić o tym z Zofią lecz zawsze tak iak dziś śmiechem mię tylko zbywała, — a naystalsze moje postanowienie niweczyło zwykle iedno iey pocałowanie; —

Już noc ponura okryła Stolicę, turkot poiazdów dawał znać o zbliżającym się Balu, gdy Zofia ubrana iak Bogini młodości do mego weszła pokoju. — „Dzisiaj bardzo się podobać będziesz” rzekłem z przytlumionym westchnieniem, a iey wesołe oko spotkało się z moim ponurym spoyrzeniem. Tylko tobie chciałaby

się podobać rzekła tklivie, a iéy usta dotknęły się moich— „Chodź kochany Edwardzie rzekła daley, pierzechnie tłoczący cię smutek, gdy się w wesołem zobaczysz kole, i przestaniesz z pewnością truć sobie własną szczęśliwość.

Poiechaliśmy do Woiewodziny; Bal rozpoczął się, Zofia stanęła w kole tańczących a ia usiadłem przy wisthowym stoliku. — Lecz ciało tylko moje było grze przytomnym myśli błędziły po tańcującý sali w którój drzwi wlepione miałem oczy. — Odgłos muzyki zakrwawiał serce moje i robiłem błąd za błędem. Z zdumieniem postrzegła Generałow N*** partnerka, iż biłem własne lezy z żadnego niekorzystając renonsu i gdy nakoniec iéy Asa moim zabił atutem spostrzegłszy twarz Generałowój, wymówiłem się od gry słabością. —

Wszedłszy do Sali pierwszym przedmiotem który spotrzegełem był Z*** tańcujący z moją Zofią. Tłum zdziwionych wdziękiem ich tańcu otaczał ich Koło, gdy tymczasem ia z boleścią oparty o drzwi Sali goniłem wzrokiem szczęśliwą, która nie nawet jednem nie udarowała spoyrzaniem. — Zdawało mi się iż Zofia w tklivem iego obieciu, dzieliła z nim ten ogień któren w iego błyszczał oku, a wszystkie męki Tantalą dręczyły mnie nieszczęśliwego.

„Czy widzisz naszego Z*** z piękną Baronową“ rzekł za mną iakiś Jegomość mnie wcale nie znany, „czy widzisz z iakim uczuciem tańczy z nim, ale z nim tylko. — Szczęśliwy człowiek ten Z*** udało mu serce Królowój wszystkich w stolicy mężatek podbić. — Czy z pewnością? zapytał drugi. — Całe miasto o tym mówi— odpowiedział pierwszy sam nawet Z*** nie śmie temu przeczyć. „Biedny Baron“ rzekł teraz znowu trzeci a po głosie poznałem Nadwornego Marszałka, w łasce Xiążęcý zastąpił go Z*** a tu... w istocie jest iego prześladowcą. — Wszystko to można było przewidzieć rzekł pierwszy“ czuły, romansowy Baron nie był stworzonym, do przywiązania swéy żony na zawsze. —

Bez zmysłów prawie oparłem się o stojące krzesło i walczyłem z mdłością. — Taniec się skończył, a Kapitan odprowadził moją żonę na iéy miejsce. — Pocałował iéy rękę, ona spoyrzała się na niego tklivie... nachylił się ku niéy... Na ten widok odstąpiła mnie przytomność chcąc się utrzymać na nogach, chwyciłem obiema rękami przestraszonego lokaja który stał z chłodnikami przy mnie a strumienie linoniady i orszady spłyneły na głowę siedzącego pod nami na stołku Kasztelanica W***

Wszyscy pośpieszyli ku mnie, z pomieszaniem wzięła mnie Zofia za rękę. — „Zwyczajna moja słabość... skutek mocnego gorąca,“ rzekłem do Woiewodziny. — Lekarz przywołany potwierdził moje podanie i odprowadził mnie do poiaźdu. — W milczeniu wcisnąłem się w kąat ieden, niedając żadnéy odpowiedzi na troskliwe pytania méy żony.

(Dokończenie w następującym Numerze.)

K O N C E R T.

B r a c i K a t s k i c h.

W dniu 17. b. m. JPP. Kątscy bracia Krakowianie dawali w Teatrze Narodowym Koncert Wokalny i Instrumentalny. Widok dwóch maleńkich Artystów, przytem rodaków, (starszy bowiem liczy lat 8. młodszy lat 5.) był zaiste dla Warszawy

Do Kar. 109

nęwym. — Czyniąc o Koncercie tym w piśmie naszym wzmiankę, nie jest myślą naszą rozbiierać i sądzić grę JPP. Kątskich, najmniejsza bowiem doskonałość ze względu ich wieku, pochwałą dla nich wymusza, uchybienia również przez wzgląd na tenże sam wiek wybaczone być powinny! i my niemożemy odmówić JPP. Kątskim ich talentowi wspaniałej pochwały, niemożemy nie być przeięci podziwieniem, i jakie tenże znajdując go w tak młodym wieku mimo wolnie w nas wznieca, lecz gdy zważymy, iak wszystko cokolwiek dla nauk lub kunsztów w Polsce piękne czyni nadzieie, drogiem być dla nas powinno, nie rozumiemy być od rzeczy parę im słów poświęcić. Stolica nasza posiada dosyć wielu 9cio, 10cio, 11letnich wirtuozów, którzy tak zewzględu swego wieku iako i ekukcyi dzieł naytrudniejszych powszechnie i słuszne nawet od znawców ściągali sobie podziwienie. Jednak ciż a raczey prowadzący onychże wahają się wystąpić z swym talentem publicznie, nie zbożni zapewne ostrey krytyki, lecz bojaźni, ażeby upiomy oklaskami młodociany umysł; oklaskami któreby publiczność więcey wiekowi, a niżeli doskonałości udzieliła, niezraził się wzarozumieniu o swej umiętności od dalszego doskonałenia. Lubo w tym względzie nie możemy tego zastosować do PP. Kątskich, lubo nam jest wiadomym cel samego P. Kątskiego (Oyca) doskonałenia ich ciągłego w tak pięknym zawodzie, jednak mogli byśmy i tu uczynić zapytanie: Czy nie lepiej by było wstrzymać tak mało rozwinięte talenta od widoku publicznego?.....

Młodszy; Antoni Kątski szczególniey się podobał swoią rozskoszną postawą i śmiałością. Wiersz, który tenże do Publiczności deklamował, iako do Płci Piękney umieszczamy.

Stają przed Tobą dway Artyści mali,
Uszanowaniem głębokiem przeięci;
Wszak dzieła wszystkie Ty ważysz na szali,
Ożywiasz pracę i chęci.

Słabe talenta Nieba nam nadały;
Ich wzrost jedynie zawisł od Twey łaski,
Dla nas dość będzie zaszczytu i chwały,

Gdy życzem Twoie oklaski;
Lecz niczem Tobie nie zasłużeńi!

Cóż naszą śmiałość usprawiedliwi?

Ileż nas ona rumieni?

Ileż nas dziwi?

Połączyć talent z gustem i sztuką,
Jak trudny zamiar do wypełnienia!
Można go wprowadzić dosiędz nauką;
Los jednak często zdradza życzenia.

Ten los w Płci piękney powierzając dłonie!
Jęć staranności oddamy się śmiało!

Kiż przegrał sprawę przy takiey obronie?
Czyież się szczęście zachwiało?

Wasze sprzyianie, wasz uśmiech łaskawy,
Przyszłych powodzeń nadzieię ustali,
Gdy raczą Panie bronić naszey sprawy,

Jakżebyśmy ją przegrali?

Orkiestrą dyrygował w dniu tym JP. Karól Kurpiński.

W dniu dzisiejszym w Sali Towarzystwa Dobroczynności
Koncert i Szarady w obrazach, na dochód Ubogich.

Znaczenie Szarady wprzeszłym Numerze umieszczoney jest:

Kury-er,